

עונג שבת

גליון מס' 2273 / מערכת 0556712073

שנה ל"ו

שב"ק פר' "מקץ" חנוכה תשפ"ו

"ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקות הבשר את שבע הפרות יפות המראה והבריאות ויקץ פרעה" [מ"א, ד']

הפרות, אמנם פרות לא אוכלות בשר, אבל יש הגיון שפרה תאכל פרה, אבל ששיבולים אוכלות, זה משולל הגיון, לכן כאן נאמר "והנה חלום".

"יעשה פרעה ויפקד פקידים על הארץ וחמש את ארץ מצרים" [מ"א, ל"ד]

יותר בקלות, אבל כאשר השליטים מטיילים את חובת הנשיאה בעול על העם בלבד, יתכן שיתקלו בהתנגדות והיו רבים שיסרבו לתת, או להשתמט, ולכן מציע יוסף לפרעה "יעשה פרעה", קשוט עצמך ואח"כ קשוט לאחרים, תהיה נאה דורש ונאה מקיים.

כאשר מנהיג בא לדרוש מן העם הקרבה, נתינה, הוא צריך קודם כל לעשות בעצמו, ורק אח"כ יצליח לדרוש מן העם. בתחילה אומרים חז"ל במדרש "יעשה פרעה" יפריש הוא משלו ורק אח"כ "יפקד פקידים על הארץ", והטעם כי "מיהו שרואה את פרעה נותן חומש ואינו נותן".

בחלום הראשון של הפרות נאמר ויקץ פרעה, ואילו בחלום השני של השיבולים נא "ויקץ פרעה והנה חלום". משמע שרק כאן הרגיש שזהו חלום, ולא בפעם הראשונה, משום שלגבי

שואל המדרש מדוע אומר יוסף לפרעה "יעשה פרעה", היה די לומר יפקד פקידים על הארץ וכו'.

אומרים חז"ל שמכיוון שמדובר פה בהטלת מס כבד על אוכלוסיית מצרים, מציע יוסף שמן הראוי, שבתחילה יפריש פרעה עצמו את החומש שהטיל על המצרים, בתחילה יפריש הוא משלו ואח"כ ויפקד פקידים על הארץ, ומדוע, כי מיהו שרואה את פרעה נותן חומש ואינו נותן.

יוסף מלמד את פרעה פרק במנהיגות, שהמלך צריך לשמש מופת לכל העם, כאשר השליטים עצמם נושאים בעול ונותנים דוגמא אישית, אז גם העם מוכן להכיר בחובתו לשאת בעול

והכימיה, והוכיח לעיני כל שאין חוקים! הנר הזה אמר ואומר שאין טבע, יש רק בורא עולם ואין עוד מלבדו. ולכן רבי חנינא בן דוסא שלא היה אדם של טבע, לא חלו עליו חוקי הטבע, הוא הבין ששמן דולק זה שליח של השם, ולכן אמר לבתו שהדליקה פעם נרות בשבת בטעות בחומץ, מי שאמר לשמן שידלק יאמר לחומץ וידלק. [נס להתנוסס]

מחנוכה צריכים לצאת עם מסר ברור, שהקב"ה מהווה את העולם, מנהיג את העולם ומנהל את העולם. אותו נר שדלק שמונה ימים שבר את כל חוקי הטבע, נתאר לעצמנו את הפרופסורים היונים שבאו לבדוק את הנר הזה, הם בטח בדקו היטב אם לא חיברו לנר מלמטה איזה צינורית שהיזנה אותו בשמן, הנר הזה שבר להם את חוקי הפיסיקה

בביתו ולהדליק שם. ג. בספר בית הלוי על התורה דן לחדש שאף למה דק"ל הדלקה עושה מצווה אם כבתה זקוק לה שלא יחשדו בו שלא הדליק. ד. יל"ע במי שהתאחר עם ההדלקה עד סמוך לעלות השחר אם צריך לתת שמן זית לחצי שעה או רק עד עלות השחר. יש ללמוד מסי' תרע"ב מ"ב ס"ק ה', שא"צ ליתן שמן חצי שעה, ונראה דהה"ה בזה.

[לבירורים בטל. 5708673]

"על ידי כוהני הקדושים והטהורים"

בתקופת הראשונים שרפו את התורה, בפריז שרפו שלושים עגלות מלאים ספרים של תורה. אבל אף פעם בעולם לא היה דבר כזה מה שהיונים עשו, היונים ניסו להיכנס לתוך התורה, לשנות את התורה מבפנים, וכמו שמצינו שתרגמו את התורה ליונית. הם רצו לבטל את קדושת התורה, לקחת את התורה את קדושת התורה שמונחת בזה שהיא כתובה בכתב אשורי, באותיות אשוריות, בלשון הקודש, עם האותיות, שכל האותיות הם שמותיו של הקב"ה, עם התגים וה"ראשי תיבות" וה"סופי תיבות", והגימטריה, וה"א"ת-ב"ש", כל הסודות שיש בתורה, שזה שייך רק בלשון הקודש, את כל זה להחליף ליונית, תורה ביוונית זה מאבד את קדושת התורה, והופך אותה להיות ספר מדעי, הופך אותה להיות חוקה, ה"חוקה העברית", כמו שיש חוקה אנגלית, חוקה תורכית, וחוקה ישראלית, תהיה חוקה עברית. ששימו את התורה על מדף בין ספרי החוק, זה מה שהם רצו, זוהי הרשעות המיוחדת שיש במלכות יון.

דבר נוסף שעשו היונים: הם לא רק גזרו גזירות על היהודים שלא ישמרו שבת ולא ימולו, אלא הם ניסו לשנות את כלל ישראל מבפנים, וזו התופעה שנקראת "התייוונות" שנרצה לחיות בלי תורה, בלי שבת, בלי מילה, שנהיה ככל הגויים.

והנה "בימים ההם בזמן הזה" צריך לדעת שבדור שלנו החושך נמשך, ימי חנוכה זהו הזמן להתחזק בנושאים האלה, שהלימוד יהיה יותר קדוש, יותר טהור, "תגבורת הכהנים" של בני הישיבות להתגבר על כל התופעות היוניות, זו הכנתנו וזו עבודתנו בעזרת ה'

[נס להתנוסס]

ידוע מה שאיתא בחז"ל ד"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הם", וכמו שכותב רש"י בתחילת פירושו לתורה: "בראשית – בשביל התורה שנקראת ראשית", והיינו דתכלית העולם זהו בשביל התורה ובשביל ישראל, ואם אין דברים אלו הרי שאין עולם. וזהו "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי", וכפי שכותב ר"ח מוואלוז'ין בנפש החיים [שער ד, פרק יא]: "מה כתיב אם לא בריתי יומם ולילה כו', לכן אמרו ב' מעלות התורה, שכל העוסק בתורה לשמה נקרא ריע, כי כביכול נעשה שותף ליוצר בראשית יתברך שמו, כיון שהוא המקיים עתה את כל העולמות בעסק תורתו, בלתי זה היו חוזרים כולם לתוהו ובוהו". והנה לא רק שהעולם יהיה תוהו ובוהו, אלא כל יהודי בעצמו שאין לו את העניין הזה של "קודשא בריך הוא ישראל ואורייתא" – הוא עצמו תוהו ובוהו, כי כל אדם הוא עולם קטן, וכמו שהעולם הכללי עומד על העניין של "קודשא בריך הוא ישראל ואורייתא", כך גם כל אדם פרטי עומד על זה "קודשא בריך הוא ישראל ואורייתא", ואם לא, אז הוא תוהו ובוהו, העולם תוהו והוא תהו, אין לו קיום, אין לו מציאות, אם כל העולם כולו אין לו מציאות, הוא ודאי שאין לו מציאות. **מסרת היונים היה לקעקע את "קודשא בריך הוא ישראל ואורייתא"** – היונים באו לפגוע בעניין הזה של "קודש בריך הוא ישראל, ואורייתא, לא רק באו לפגוע, אל באו לקעקע את שלושת היסודות האלו באופן שאף אומה ולשון לא הצליחו, ואולי אף לא ניסו. למשל, היו הרבה גזרות על התורה, הרומאים גזרו לא ללמוד תורה, בכל דור ודור יש גזירות,

לע"נ הרב אהרון שמעון ב"ר יצחק שלמה ז"ל, לע"נ הרב משה דוד ב"ר שלום העשל ז"ל, לע"נ הרב דניאל ב"ר יעקב ז"ל, לע"נ הרב יעקב יצחק ב"ר אהרן שמעון ז"ל, לע"נ מרת שרה ב"ר יעקב ז"ל, לע"נ מרת צפורה ב"ר אליעזר יצחק ז"ל, לע"נ דינה ב"ר שלום ז"ל